

Zásady vystavování archiválií v Národním archivu v Praze

1 Úvod

Hlavními úkoly archivů je shromažďování dokumentů trvalé hodnoty, jejich zpracování, ochrana a zpřístupnění. Jedním ze způsobů zpřístupnění a prezentace archiválií (ale i archivů a archivnictví jako oboru) jsou výstavy.

Archiválie jsou tvořeny různými typy organických ale i anorganických materiálů, které za nevhodných klimatických a světelných podmínek, či nevhodnou manipulací při vystavování mohou být nevratně poškozeny. Z tohoto pohledu představují výstavy vždy riziko, a proto k jejich přípravě a zajištění musí být vždy přistoupeno s maximální pečlivostí, odpovědností a znalostí všech možných rizik. Obecně lze však říci, že archivy **mohou krátkodobě vystavovat originály archiválií**, avšak za podmínky zajištění všestranné bezpečnosti vystavovaných památek. Pokud není možné bezpečnost vystavovaných archiválií zajistit nebo se jedná o dlouhodobé či dokonce stálé expozice, je nezbytné vystavovat kvalitní reprodukce a faksimilie originálů.

Zásady vystavování archiválií v Národním archivu v Praze vznikly na základě výsledků tříletého grantu *“Vliv světla a ultrafialového záření na archivní dokumenty”*, který byl řešen v letech 1998 – 2000. Především otázce osvětlení archiválií při výstavách je věnována značná pozornost a nové přístupy k osvětlování citlivých archiválií jsou těžištěm celkové výstavní strategie. Zásady jsou určeny především pro instituci, ve které vznikly, ale mohly by se stát vzorem pro další státní archivy, případně inspirací pro knihovny, muzea a galerie.

2 Obecné zásady a postupy při vystavování nebo zapůjčování archiválií k výstavám

Souhlas k vystavování archiválií (nebo zapůjčení k výstavě) náleží vždy řediteli archivu. Tento souhlas je však podmíněn souhlasem vedoucího restaurátorského a konzervátorského oddělení. Žádost o vystavování archiválií by měl ředitel archivu obdržet minimálně 6 měsíců před zahájením výstavy. V opačném případě se žadatel vystavuje nebezpečí, že požadované archiválie, které bude nutné před výstavou restaurovat, nebudou zapůjčeny.

Na základě zaslané žádosti určí ředitel (vedoucí archivního oddělení) pracovníka, který po odborné a organizační stránce bude zajišťovat výstavní akci nebo zápůjčku. Tento pracovník sám nebo ve spolupráci s dalšími odbornými pracovníky vybírá a shromažďuje archiválie požadované k výstavě, které posléze předá restaurátorům. Dále pak v případě potřeby zajišťuje zhotovení reprodukcí, včasné stanovení pojistných částek, připravuje *Smlouvu o výpůjčce*, předává archiválie komisaři výstavy a po ukončení výstavy zajišťuje

předání archiválií zpět restaurátorům k závěrečnému posouzení stavu.

V případě, že se archiválie zapůjčují k výstavě mimo budovu Národního archivu v Praze, je vypůjčitel zaslán podrobný *Dotazník pro zapůjčení archiválií k výstavním účelům* (Příloha č.1).

Restaurátoři archivu podrobně posoudí fyzický stav požadované archiválie a na základě znalostí fyzického stavu, typu archiválie a vyhodnocení dotazníku **rozhodnou**, zda a které z požadovaných archiválií budou vystaveny nebo zapůjčeny pro výstavní účely.

Před zapůjčením u vybraných archiválií pracovníci restaurátorského oddělení vyplní *Protokol o stavu archiválie* před výstavou (Příloha č.2). Protokol může být doplněn nebo nahrazen kvalitní reprodukcí (černobílá nebo barevná fotografie, diapozitiv, digitální fotografie, mikrofilm) a je součástí *Smlouvy o výpůjčce* (Příloha č.3). Vybrané archiválie zabalí a předají odpovědnému pracovníkovi k expedici.

Archiválie by měly být před zapůjčením pojištěny. Při stanovování pojistné částky se přihlíží k historické a umělecko-řemeslné hodnotě archiválie a k nákladům na restaurování v případě jejího poškození a tuto částku stanoví pracovník Národního archivu a je též uvedena ve *Smlouvě o výpůjčce*. Písemný doklad o uzavření pojištění musí být zaslán Národnímu archivu **před** zapůjčením archiválie.

V průběhu výstavy kdykoliv pracovníci Národního archivu v Praze mohou kontrolovat stav vystavených archiválií a dodržování požadovaných výstavních podmínek. Obdobně tak by měli být při instalaci zapůjčených archiválií a též při likvidaci výstavy.

Po ukončení výstavy odpovědný pracovník zajistí, aby se všechny archiválie vrátily zpět do restaurátorského a konzervátorského oddělení, kde restaurátoři za účasti zástupce vypůjčitele posoudí jejich stav a doplní *Protokol o stavu archiválie*. Teprve potom mohou být archiválie vráceny do depozitářů.

3 Klimatické a světelné podmínky vystavování

3.1 Klimatické parametry

Klimatické parametry ve výstavních prostorách musí být udržovány konstantní, tj. bez velkých výkyvů po celou dobu výstavy. Teplota a relativní vlhkost musí být v průběhu výstavy měřeny a zaznamenávány. **Relativní vlhkost** vzduchu ve výstavních sálech se doporučuje udržovat na hodnotě 50 % s maximálními výkyvy ± 5 %. Obdobně tak teplota by měla být v rozmezí $15 - 20 \pm 2$ °C.

Udržet konstantní relativní vlhkost ve výstavních prostorách je mnohdy velmi obtížné,

zvláště v deštivém počasí a při velkém zájmu návštěvníků. V těchto případech je nutné omezit jejich počet ve výstavních sálech a důsledně dbát na odkládání mokrých nebo vlhkých kabátů do šatny.

3.2 Požadavky na čistotu ovzduší

Ochrana exponátů před účinky plynných nečistot, zejména dominujícího oxidu siřičitého a oxidů dusíku, ale i přízemního ozonu, je významná a měla by být minimalizována zvláště v průmyslových a městských aglomeracích.

Obdobně tak veškeré materiály, které jsou použity pro konstrukci výstavních vitrín nebo adjustaci exponátů nesmí uvolňovat žádné škodliviny (např. formaldehyd, kyselinu octovou).

3.3 Doporučené intenzity osvětlení a podílu ultrafialového záření při osvětlování exponátů

Hladiny osvětlení, přesněji řečeno intenzity osvětlení, jsou v archivech, knihovnách, muzeích i galeriích nezbytně věcí kompromisu. Světlo poškozuje většinu materiálů organického původu, ale zároveň je určitá intenzita osvětlení nezbytná, aby objekty vytvořené z těchto materiálů byly jasně viděny návštěvníky.

Navržená strategie výstav doporučuje intenzitu osvětlení **100 luxů** pro kategorie 2 a 3 a **75 luxů** pro kategorii 1. U nejcitlivějších materiálů kategorie 1 (hladina citlivosti 1 dle ISO 105) se doporučuje intenzita osvětlení **50 lx**. Přirozeně se předpokládá, že případné UV záření světelného zdroje bylo odfiltrováno.

Významné je, že pro úspěšné pozorování při nízké intenzitě osvětlení pozorovatel potřebuje několik minut k adaptaci na nízkou hladinu osvětlení. V případě, že je dočasně vystaven vyšší intenzitě osvětlení (např. při přechodu z jedné výstavní místnosti do druhé intenzivně osvětlenou chodbou), adaptační doba se prodlužuje. Je-li tedy skutečně nutné pracovat s nízkými hladinami osvětlení, je žádoucí, aby nejen výstavní místnosti, ale i chodby, případně další nevýstavní prostory, kterými prochází návštěvník, byly osvětleny stejně.

Je doporučeno, aby v současné době akceptovaný podíl ultrafialového záření **75 $\mu\text{W}\cdot\text{lm}^{-1}$** byl snížen na hodnotu **10 $\mu\text{W}\cdot\text{lm}^{-1}$** .

4 Doporučené doby vystavení

Základem výstavní strategie je skutečnost, že všechna umělecká díla na papíru jsou zařazena dle jejich citlivosti ke světlu do jedné ze tří kategorií. Kategorie jsou založeny na Britském standardu modré vlny BS 1006 (British Blue Wool Standard) nebo na standardu ISO 105 následujícím způsobem:

Kategorie 1: díla s hladinou citlivosti ISO 1, 2 a 3.

Kategorie 2: díla s hladinou citlivosti ISO 4, 5 a 6.

Kategorie 3: díla s hladinou citlivosti ISO 7, 8 a vyšší.

Systém modré vlny se sestává z 8 obarvených proužků vlny, které vlivem světla blednou charakteristickou rychlostí. Proužek s hladinou citlivosti ISO 1 je nejméně stálý a ISO 8 je nejstálejší. Změna barvy zkoumaných materiálů je přirovnávána ke změně barvy vzorku některé ISO hladiny. Pro jednotlivé stupně ISO modré vlny byly experimentálně stanoveny expozice vyvolávající právě **právě rozlišitelné vyblednutí** (just noticeable fade – dále JNF), které jsou uvedeny v následující tabulce.

Tab. 1 Kategorizace citlivosti objektů na světlo dle hladin stupnice modré vlny

ISO hladina (modrá vlna)	1	2	3	4	5	6	7	8
Expozice* vyvolávající 1 JNF** (Mlx · h)	0,4	1,2	3,6	10	32	100	300	900
Kategorie citlivosti	1 citlivé			2 střední			3 trvalé	

* Rozumí se expozice viditelným světlem bez UV záření.

** Právě rozlišitelné vyblednutí bylo stanoveno kolorimetricky pomocí diagramu chromatičnosti jako barevný rozdíl mezi původním a novým barevným bodem po stárnutí. Expozice světlem, které u normálního fotometrického pozorovatele vyvolá právě rozeznatelnou barevnou odchylku, má JNF = 1.

Tabulka shrnuje některé významné základní údaje. Ukazuje přibližnou expozici světlem v Mlx·h nezbytnou pro dosažení JNF = 1 pro každou ISO hladinu. I když materiály děl na papíru pokrývají celý rozsah ISO hladin od 1 do 8, bylo rozhodnuto pracovat pouze se třemi širšími kategoriemi. Aby bylo možné stanovit doporučené doby vystavení pro jednotlivé kategorie, bylo nezbytné se zaměřit na jednu z ISO hladin v každé kategorii a vybrat ji jako standard. U kategorií 2 a 3 byly vybrány vždy nejnižší hladiny citlivosti ISO. Pro kategorii 2 hladina citlivosti ISO 4 a pro kategorii 3 hladina citlivosti ISO 7. V nejcitlivější skupině (kategorie 1) nebylo možné vybrat hladinu citlivosti ISO 1 jako standard, protože do ní patří

materiály s nejvyšší citlivostí na světlo. Vybrání nejcitlivějších materiálů jako standard by pro zbytek kategorie znamenalo velmi omezenou přijatelnou expozici. Proto bylo rozhodnuto zvolit ISO 2 hladinu za všeobecného představitele této kategorie.

V praxi je pro konzervátora nesnadné rozlišit materiály ISO hladiny 1 a nižší. Tyto materiály se často změnilo dávno před tím, než byly zařazeny do sbírek, a měnily se kdykoliv během staletí i za velmi dobrých podmínek vystavení. Konzervátor má často potíže při odhadu jejich přesného zařazení. Ukazuje se proto jako nezbytné považovat všechna díla, u kterých je podezření, že obsahují materiály hladiny citlivosti ISO 1 a nižší, za výjimku ve strategii a v těchto případech je nezbytné vypracovat doporučení pro vystavení na základě individuálního rozhodnutí.

Samotná výstavní strategie je shrnuta v tab. 2. a je založena na poznání přibližného množství světelné dávky v luxhodinách, které mohou vyvolat právě rozlišitelný stupeň vyblednutí $JNF = 1$ nejcitlivějších děl každé kategorie (toto množství luxhodin je uvedeno v druhém sloupci) Na základě těchto hodnot je navržena roční doba vystavení pro každou kategorii (viz třetím sloupci tabulky). V případě, že umělecké dílo je vystaveno podle tohoto doporučení, je možno předpokládat, že dílo určité kategorie znatelně vybledne v počtu let uvedených ve čtvrtém sloupci. Je třeba poznamenat, že se jedná o přibližné údaje. Rychlost blednutí, především pak závislost této rychlosti na čase po dlouhém období existence objektu s neznámou historií osvětlení, je velmi obtížné přesně předpovědět.

Tab. 2 Doporučené doby vystavení exponátů jednotlivých kategorií

	Expozice vyvolávající právě rozlišitelného vyblednutí (Mlx·h)	Doporučená doba vystavení (týdny/rok) nebo celková roční expoziční (lx·h/rok)	Doba nezbytná k vyvolání právě rozlišitelného vyblednutí (roky)
Kategorie 1 (citlivé – ISO 1, 2, 3)	1,2 Mlx·h (ISO 2)	4 týdny nebo 12000 lx·h	100
Kategorie 2 (středně citlivé – ISO 4, 5, 6)	10 Mlx·h (ISO 4)	10 týdnů nebo 42000 lx·h	250
Kategorie 3 (trvanlivé – ISO 7, 8 a vyšší)	300 Mlx·h (ISO 7)	20 týdnů nebo 84000 lx·h	3500

Při výpočtu doporučené doby vystavení je uvažován 42 hodinový výstavní týden s intenzitou osvětlení **100 luxů** pro kategorie 2 a 3 a **75 luxů** pro kategorie 1. Předpokládá se, že případné ultrafialové záření světelného zdroje bylo odfiltrováno. Při delší době trvání výstavy se doporučená doba vystavení upravuje následujícím způsobem: 4 týdny za rok, případně 8 týdnů za 2 roky nebo 12 týdnů za 3 roky atp. Doporučuje se však, aby doba vystavení nepřekročila 20 týdnů.

5 Rozdělení materiálů do jednotlivých kategorií

Rozdělení materiálů podle jejich citlivosti ke světlu do jednotlivých kategorií na základě Britském standardu BS 1006 nebo standardu ISO 105 je uvedeno v tabulkách 3 – 5. Nutno podotknout, že tyto tabulky se budou dále průběžně doplňovány o nové materiály.

Tab. 3 Materiály uměleckých děl na papíru zahrnuté do kategorie 1**Definice děl:**

Všechna díla s barvami, pojivy a podložkami se zařazením světelné stálosti dle ISO standardu modré vlny 3 a nižší. Následující materiály a techniky byly zařazeny do kategorie 1:

- Pastely, některé citlivé barvy, neznámé a laciné palety
- Akvarely, některé citlivé barvy, neznámé a laciné palety
- Kvaše, některé citlivé barvy, neznámé a laciné palety
- Barevné tiskařské barvy (včetně na bázi oleje), některé citlivé barvy a neznámé palety, tj. litografie, sítotisk atd.
- Mnohobarevné temperové malby s nedefinovanými pigmenty (iluminované rukopisy, orientální kvaše nebo tempera na papíru a hedvábí)
- Většina tónovaných papírů, tj. šedomodré, zelenošedé
- Barevné fotografie neznámé kvality, včetně starších barevných fotografií
- Polaroidové snímky
- Většina historických přírodních barviv na textilu (s výjimkou indiga a mořeny na vlně)
- Kresby provedené popisovačem
- Bistr, sépie (citlivost neznámých železitých inkoustů)
- Složité černé inkousty
- Neznámé žlutě a červeně v japonských blokových tiscích
- Neznámé žlutě a červeně v evropských rukopisech
- Peří, málo kvalitní obchodní materiály použité v kolážích

Specifické pigmenty:

Všechny pigmenty citlivosti ISO 1, 2 a 3 jsou klasifikovány jako kategorie 1, včetně následujících:

- Gumiguta
- Složité černě
- Mořena a indigo na bavlně
- Indigo v akvarelu
- Tenké lazury a lavírované malby provedené přechodnými pigmenty, tj. většina karmínových lakových pigmentů (kvercitron, karmín v lavírované malbě na bílém papíru)
- Světlice barvířská
- Kurkuma
- Křížatka (*Commelina communis*)

V archivech patří mezi nejcitlivější materiály archiválie se záznamy a razítky z 2. pol. 19. a 20. století, které byly napsány inkousty nejčastěji na bázi arylmetanových barviv. Pro tyto archiválie jsou i nejnižší dávky doporučené pro materiály z kategorie 1 příliš vysoké, a proto by neměly být prakticky vystavovány.

Tab. 4 Materiály uměleckých děl na papíru zahrnuté do kategorie 2**Definice děl:**

Všechna díla s barvami, pojivy a podložkami se zařazením světelné stálosti dle ISO standardu modré vlny 4, 5 nebo 6. Následující materiály a techniky byly zařazeny do kategorie 2:

- Dřevovina a ostatní málo kvalitní papíry a papírové podložky
- Barevné diapozitivy, o kterých je známo, že mají značku Kodachrome, Ektachrome, Fujichrome atp.
- Cibachromy
- Nové barevné fotografie (přibližně do roku 1980)

Specifické pigmenty:

Všechny pigmenty citlivosti ISO 4, 5 a 6 jsou klasifikovány jako kategorie 2, včetně následujících:

- Někteří tradiční barviva na textil
- Vermilion (spíše tmavne než bledne)
- Indická žluť
- Základní brilantní červeně: karmínový, mořenový a alizarinový lak

Tab. 5 Materiály uměleckých děl na papíru zahrnuté do kategorie 3**Definice děl:**

Všechna díla s barvami, pojivy a podložkami se zařazením světelné stálosti dle ISO standardu modré vlny 7, 8 a výše. Následující materiály a techniky byly zařazeny do kategorie 3:

- Hadrový papír dobré kvality
- Inkousty na bázi uhlíku
- Grafit, dřevěné uhlí
- Kresba stříbrným a kovovým hrotem (povlaky pro papír pro techniku kovového hrotu jsou snad přijatelné v případě, že jsou bílé a nikoliv barevné)
- Zemité pigmenty, okry, umbry atp.
- Přírodní křídly, krvavě červené, hnědé, černé a bílé (conté crayons)
- Černobílé stříbrno/železinové fotografie
- Zlatem nebo selenem tónované nebo jinak trvale zpracované fotografie
- Plasty, polyetylén, syntetické pryskyřice

Specifické pigmenty:

Všechny pigmenty citlivosti ISO 7, 8 a výše jsou klasifikovány jako kategorie 3, včetně následujících:

- Moderní barvy nejvyšší kvality, včetně vodových barev, barev pro kvaše, pastely atp.
- Moderní kadmiové červeně
- Ultramarín, většina modří
- Aureolin (kobaltová žluť)
- Indigo a mořena barvířská na vlně

7 “Světelný” životopis vystavené archiválie

Vzhledem k tomu, že účinek světla má kumulativní charakter a zvláště atraktivní archiválie jsou vystavovány častěji, je nutné znát množství světelné energie, které v minulosti památka již absorbovala. Tyto údaje by pak měly sloužit při rozhodování o jejím dalším vystavení.

Pro tyto účely byl navrhnout formulář, ve kterém jsou zaznamenány základní údaje o vystavených archiváliích, o délce výstavy, intenzitě a kvalitě osvětlení, teplotě a relativní vlhkosti vzduchu ve výstavních sálech (Příloha č.4).

8 Způsoby vystavování některých druhů archiválií a jejich adjustace

Povrch archiválií nesmí být porušen za žádných okolností. Proto je nelze na podložku lepit, špendlit, ani jinak mechanicky upevňovat. Nerovnosti jejich povrchu nesmějí být násilně vyrovnávány.

Knihy se instalují do vitrín ve vodorovné nebo mírně šikmé poloze. Jako podložky lze použít skleněné pultíky, molitanové přířezy nebo speciální stojánky z polymetylmakrylátu (plexisklo). Knihy jsou zavřené nebo pouze mírně rozevřené, aby nedošlo k poškození vazby a hřbetu. Listy vystavené dvoustrany mohou být přichyceny těžátkem z olůvek zašitých do tkaniny nebo pásky z inertní polyethylentereftalátové fólie (např. Melinex, Mylar, Tenolan atd.)

Jednotlivé listy (např. aktový materiál, grafické listy, plány a mapy malých rozměrů) jsou vystavovány ve vodorovné nebo svislé poloze. Jako podložka musí být použit inertní materiál (sklo, nekyselá, dřevoviny prostá lepenka či karton archivní kvality). Archiválie velkých rozměrů (mapy, plány, plakáty) je možné vystavovat svisle sepnuty mezi skly nebo ve vodorovné poloze přichycené na inertní podložku pásky polyethylentereftalátové fólie.

Listiny s pečetěmi je možné vystavovat ve vodorovné poloze nebo na šikmém pultíku. Ve svislé poloze by měly být pergamenové listiny vystavovány pouze v ochranné polyethylentereftalátové fólii se speciálním odlehčovacím pouzdem na pečetě. Vystavování tohoto typu archiválií ve svislé poloze by mělo být pouze výjimečné.

Sfragistický materiál (pečetě, buly) – pokud není vystavován společně s listinami – se vystavuje ve vodorovné poloze na inertní podložce. Kovové typáře nevyžadují zvláštní výstavní režim.

Při vystavování *fotografií* je nutné dodržovat spodní hranice požadovaných klimatických i světelných parametrů. Překrytí fotografií účinnými UV filtry je nezbytností. Vystavování barevných fotografických materiálů není doporučeno.

Příloha č. 1

Dotazník pro zapůjčení archiválií k výstavním účelům - česká verze

A. Výstava

1. Název výstavy.
2. Datum zahájení výstavy.
3. Datum ukončení výstavy.
4. Jméno a adresa instituce, která si archiválie vypůjčuje.
5. Jméno, adresa, telefon, fax osoby odpovědné za vypůjčené archiválie.
6. Požadované archiválie pro výpůjčku.

B. Stavebně-technické parametry výstavních prostor

7. Jsou výstavní prostory samostatnou budovou nebo jsou součástí vícefunkční budovy?
8. Stavební materiál budovy (beton, cihla).
9. Ve kterém podlaží jsou výstavní prostory umístěny?
10. Počet metrů čtverečních výstavních prostor.
11. Jsou výstavní prostory členěny a jak.
12. Mají výstavní prostory jeden vstup nebo více, a jaký je jejich režim.
13. Počet oken (na jaké světové strany jsou umístěna)?
14. Klasická ochrana prostor (zámky, mříže).
15. Elektronická bezpečnostní signalizace.
16. Možnost přídavné lokální elektronické signalizace.
17. Je v objektu elektronická protipožární signalizace (EPS)?
18. Hasící přístroje (počet, typ).
19. Počet dozorců ve výstavních prostorech v návštěvní době.
20. Způsob zabezpečení výstavních prostor mimo návštěvní provoz.
21. Kdo má přístup do výstavních prostor během instalace a demontáže výstavy a jak je prováděna kontrola?

C. Klimatické a světelné parametry výstavních prostor

22. Způsob vytápění výstavních prostor.
23. Klimatizace.
24. Přídavné klimatizační přístroje (typ a počet).
25. Přístroje na měření teploty a vlhkosti (typ a počet).
26. Teplota ve výstavních prostorech (je možné ji upravit dle požadavků půjčitele)?
27. Relativní vlhkost ve výstavních prostorech (je možné ji upravit dle požadavků půjčitele)?
28. Způsob osvětlení výstavních prostor.
29. Běžná hladina intenzity osvětlení v luxech (je možné ji upravit dle požadavků půjčitele)?
30. Typ(y) umělého osvětlení.
31. Je možné zcela vyloučit přístup denního světla?
32. Jsou k dispozici uzamykatelné prachotěsné výstavní vitríny (typ)?
33. Jsou tyto vitríny klimatizovány?

Podpis

datum

Dotazník pro zapůjčení archiválií k výstavním účelům- anglická verze

Detailed application form for loans of the National Archives materials to outside exhibition

A. The Exhibition

1. Title:
2. Date of opening:
3. Date of closing:
4. Name and address of institution where the exhibition is to be held:

B. Environment

5. Do you keep monitored records of environment within the proposed exhibition area?
 YES
 NO
6. If so, what are the room's guaranteed limits for temperature?..... to°C.
7. What are the room's guaranteed limits for relative humidity?.....to%.
8. Will visitors be asked to leave wet coats, umbrellas, bags, etc. before entering the exhibiton?
 YES
 NO

C. Lighting

9. In which direction do the windows face:
 N
 S
 E
 W
10. How do you control the intensity of the visible light (e.g. by blinds or curtains at windows, curtains over cases)?
11. Do you have ultra-violet filters on windows and/or lights and/or display cases?
 YES
 NO
12. Please describe your means of overall artificial lighting (if spotlights are used, please say so):
13. How much do used artificial lights emit the ultra-violet irradiation ($\mu\text{W}/\text{lumen}$)?
14. Will lights be used inside the display-cases?
 YES
 NO

D. Fire Precautions

15. Describe the detector system for fire/heat/smoke within the exhibition area:
16. State the number and type of fire extinguishers:
17. Is smoking allowed within the exhibition area?
 YES
 NO
18. Describe any other fire precautions:

E. Security Against Theft

We understand that these questions might be dangerous for you to specify your precise security arrangements in writing, but we should be satisfied if following points are covered:

19. Do you have security precautions (locks, alarms, etc.) built into showcases?

YES

NO

20. Do you take special precautions (e.g. security guards) during the periods of mouting and dismantling the exhibition?

YES

NO

21. Will attendants be present when the exhibition is open to visitors?

YES

NO

22. Are there appropriate safeguards (e.g. alarms) when the exhibition is shut (at night, at weekends, etc.)

YES

NO

Signed..... Date.....

Příloha č. 2

Protokoly o stavu archiválie

viz připojené soubory

Příloha č. 3

Návrh smlouvy o vypůjčce - česká verze

SMLOUVA O VÝPŮJČCE

uzavřená podle ust. § 659 a násl. Občanského zákoníku v platném znění mezi

Českou republikou - Národním archivem v Praze, IČO 709 79821

se sídlem Archivní 4, 149 01 Praha 4
zastoupenou PhDr. Evou Drašarovou, CSc., ředitelkou
jako půjčitelem (dále též NA)

a

.....nar./IČO:
.....
bytem/se sídlem v
telefon/fax/e-mail:
zastoupeným:
.....
jako vypůjčitelem

I.

Půjčitel zapůjčuje touto smlouvou vypůjčiteli archiválie uvedené v příloze č. 1, která je nedílnou součástí této smlouvy, a to pro účely:

.....
.....
.....

Doba výpůjčky se sjednává od do, resp. na dobu trvání, nebude-li dodatečně písemně dohodnuto jinak.

II.

1. Vypůjčitel se zavazuje užívat vypůjčené archiválie řádně, pouze k účelu a v místě uvedeném v této smlouvě, způsobem odpovídajícím jejich povaze, určení a stavu a za podmínek, jak je uvedeno v odst. 2 tohoto článku.
2. a) klimatické podmínky:
teplota: 18 ± 2 °C
relativní vlhkost: 50 ± 5 %
b) světelné podmínky:
intenzita osvětlení: lx
maximální emise UV-záření umělých zdrojů osvětlení: $\mu\text{W}/\text{lm}$
celková dávka absorbovaného záření během výstavy: lxh
3. Není-li dále dohodnuto jinak, platí rovněž podmínky uvedené v Zásadách vystavování archiválií Národního archivu v Praze, zveřejněných na internetové adrese NA: <http://www.nacr.cz>
4. Pojistná hodnota archiválií, které jsou předmětem výpůjčky dle této smlouvy činí Kč, slovy:
resp. je uvedena položkově v příloze č. 2 této smlouvy.

III.

1. Vypůjčitel nesmí na vypůjčených archiváliích ani na jejich adjustaci provádět žádné změny ani úpravy, vyjma takových, k nimž mu půjčitel poskytl výslovný, předchozí písemný souhlas.
2. Vypůjčitel nesmí přenechat zapůjčené archiválie k užívání třetí osobě.

IV.

1. Vypůjčitel se zavazuje nahradit ztráty a veškeré škody vzniklé z jakékoliv příčiny na vypůjčených archiváliích od okamžiku jejich převzetí do jejich vrácení, včetně těch, které by se na vrácené věci vyskytly dodatečně v prokazatelné souvislosti s výpůjčkou. Za škodu se považují také nutné náklady na restaurování, jehož potřeba vznikla následkem poškození vypůjčených archiválií.
2. **Není-li písemně dohodnuto jinak, je vypůjčitel povinen vypůjčené archiválie na své náklady pojistit proti všem škodám a rizikům, včetně přírodních katastrof a klimatických vlivů, na pojistné částky - hodnotu uvedenou v této smlouvě, a to od okamžiku jejich převzetí do okamžiku vrácení půjčiteli.**
3. Uzavřenou pojistnou smlouvu, z níž příjemcem pojistného plnění pro případ vzniku pojistné události bude půjčitel, předá vypůjčitel půjčiteli nejpozději 10 dnů před sjednaným započatím doby výpůjčky.
4. Před obdržením pojistky nelze archiválie vydat k balení a transportu.
5. **Nedodržení podmínek dle odst. 2 a 3 tohoto článku se považuje za podstatné porušení smlouvy, které zakládá právo půjčitele od smlouvy s okamžitou platností odstoupit.**
6. V případě vzniku škody na zapůjčených archiváliích vypůjčitel bezodkladně písemně vyrozumí půjčitele a sepíše s ním Protokol/y o stavu archiválií při jejich vrácení půjčiteli.
7. **Výši náhrady za vzniklé škody (poškození, ztrátu apod.) činí minimálně celkové náklady na restaurování poškozené archiválie, maximálně pojistná hodnota archiválií, uvedená v této smlouvě.**

V.

1. Odborné zabalení archiválií a jejich transport tam i zpět a jejich vrácení půjčiteli zajistí na své náklady vypůjčitel, pokud není ujednáno jinak.
2. Půjčitel tímto výslovně upozorňuje vypůjčitele na nutnost dodržení následujících postupů s tím, že v případě nedodržení této povinnosti je vypůjčitel povinen nahradit NA event. škodu tímto vzniklou.
3.
.....
.....

VI.

1. Vypůjčitel zajistí na svůj náklad odborný a bezpečnostní dohled nad předmětem výpůjčky, jakož i technické zabezpečení předmětu výpůjčky, a to po celou dobu trvání výpůjčky.
2. **Nebude-li písemně dohodnuto jinak, zapůjčované archiválie bude doprovázen při transportu tam i zpět pracovník půjčitele, který bude přítomen vybalení, kontrole stavu a instalaci. Před zpětným transportem pak bude přítomen deinstalaci archiválií, kontrole stavu a balení. Náklady na cestu, ubytování a diety tohoto pracovníka půjčitele hradí vypůjčitel v rozsahu dle platných předpisů.**

VII.

1. Při veškerých prezentacích zapůjčených archiválií je vypůjčitel povinen uvést, že vypůjčené archiválie jsou z Národního archivu v Praze.
2. Vypůjčené archiválie nesmí být žádným způsobem reprodukovány bez souhlasu půjčitele a vypůjčitel nesmí umožnit jejich reprodukci třetím osobám.
3. Pokud vypůjčitel vydá v souvislosti s výpůjčkou nějaké tiskoviny či j. nosiče informací, zavazuje se přenechat půjčiteli bezplatně po dvou výtiscích či nosičích.

VIII.

1. Porušení podmínek výpůjčky dle této smlouvy se pokládá za hrubé porušení smlouvy a zakládá právo půjčitele na okamžité odstoupení od smlouvy.
2. Vypůjčitel je v takovém případě povinen zapůjčené archiválie vrátit na svůj náklad ještě před uplynutím sjednané výpůjční lhůty.
3. Půjčitel si dále vyhrazuje právo požádat v odůvodněném případě o vrácení archiválií před uplynutím doby výpůjčky. O takové skutečnosti vyrozumí vypůjčitele písemně nejméně deset dnů před požadovaným termínem vrácení.

IX.

1. Vztahy výslovně neupravené touto smlouvou se řídí Občanského zákoníkem v platném znění a dalšími, obecně závaznými právními předpisy České republiky. Soudem příslušným pro řešení sporů z této smlouvy je obecný soud půjčitele.
2. Tato smlouva je vyhotovena ve dvou stejnopisech, po jednom pro každou stranu. Její nedílnou součástí je Seznam zapůjčených archiválií, včetně položkového seznamu pojistných hodnot archiválií a dokumentace o stavu archiválií.
3. Smlouva nabývá platnosti a účinnosti podpisem obou smluvních stran.
4. Smluvní strany prohlašují, že obsah smlouvy odpovídá jejich pravé vůli a na důkaz toho připojují své podpisy.

V

V

Dne

Dne

.....
razítko půjčitele, jméno a podpis
jeho zástupce

.....
razítko vypůjčitele, jméno a podpis
jeho zástupce

Příloha č.4**“Světelný” životopis vystavené archiválie**

PROTOKOL O VYSTAVENÍ ARCHIVÁLIE

Název instituce	
Vystavená archiválie	Název fondu: Signatura: Kategorie: I., II., III.
Název výstavy	
Místo konání výstavy	
Datum zahájení výstavy	
Datum ukončení výstavy	
Otevírací doba (od - do)	
Informace o výstavních prostorách	Přístup denního světla: ano ne UV filtry: - okna ano ne - výstavní vytriny ano ne - vystavené exponáty ano ne Průměrná teplota: °C Průměrná rel. vlhkost: %
Intenzita osvětlení exponátů	lux
Použité zdroje umělého světla	Druh: Typ: Emise UV záření: μW/lm
Vypracoval(a)	Datum